

C Tipi Davranış Ölçeğinin Türkçeye uyarlama, güvenilirlik ve geçerlilik çalışması

Ö Bozo, T Yılmaz, E Tathan

Orta Doğu Teknik Üniversitesi Psikoloji Bölümü, Ankara

Amaç: Meme kanserinin yaygın kanser türlerinden biri olması, risk etkenlerinin araştırılmasını önemli kılmaktadır. Risk etkenlerinden biri olduğu belirtilen C tipi kişilik özellikleri hakkındaki çalışmaların sonuçları tartışmalıdır. C tipi kişilik, kendini feda etme ve duygularını ifade edememe alt faktörlerini içermektedir. Bu çalışmada C tipi kişilik özelliklerinin Türk kadın meme kanseri hastalarında ölçülebilmesi için C Tipi Davranış Ölçeğinin Türkçeye uyarlanması, geçerlilik ve güvenilirlik çalışmasının yapılması amaçlanmıştır. **Yöntem:** Yüz bir Türk kadın meme kanseri hastası ile 99 kanser hastası olmayan kontrol grubuna C Tipi Davranış Ölçeği, Toronto Alekstim Ölçeği ve Temel Kişilik Özellikleri Ölçeğinin dışa dönüklük alt ölçeği uygulanmıştır. Birinci uygulamadan bir ay sonra test-tekrar test güvenilirliğini ölçmek amacıyla katılımcılara C Tipi Davranış Ölçeği tekrar uygulanmıştır. **Bulgular:** Yapılan faktör analizi sonucunda, özgün ölçekle örtüşen ve kendini feda etme ile duygularını ifade edememe boyutlarını içeren iki faktörlü yapı doğrulanmıştır. Ölçeğin iç tutarlılık katsayısı 0.81, test-tekrar test güvenilirliği 0.87 olarak bulunmuştur. Ölçeğin alt boyutlarının iç tutarlılık kat-sayılarının 0.80-0.86 arasında değiştiği belirlenmiştir. Ölçeğin ayrışan geçerliliğini test etmek için Temel Kişilik Özel-likleri Ölçeğinin dışa dönüklük alt ölçeği ($r=-0.24$, $p<0.05$), birleşen geçerliliğini test etmek için Toronto Aleksitimi Ölçeği ($r=0.52$, $p<0.01$) kullanılmıştır. **Tartışma:** Çalışmanın sonuçları C Tipi Davranış Ölçeğinin Türkçe formunun yeterli güvenilirlik ve geçerlilik değerlerine sahip olduğunu göstermiştir.

Adaptation, reliability and validity study of Type C Behavior Scale

Objective: The fact that breast cancer is a common type of cancer necessitates the research on the risk factors of it. Studies about type C personality, which is stated to be a risk factor for breast cancer, yielded controversial results regarding type C personality-cancer development relationship. Type C personality has two factors, namely self sacrificing behavior and emotional non-expressiveness. To measure type C personality traits in Turkish breast cancer patients, adaptation of Type C Behavior-TCB Scale and examination of its reliability and validity were necessary. **Methods:** One hundred and one Turkish breast cancer patients and a control group which consisted of 99 participants, who were not cancer patients, received Type C Personality Scale, Toronto Alexithymia Scale, and extraversion subscale of Basic Personality Traits Inventory. One [month] after the first application, Type C Personality Scale was readministrated to measure test-retest reliability of the scale. **Findings:** Factor analysis confirmed the exact fit of the two-factor model. While the internal consistency reliability of the whole scale was 0.81, test retest reliability of the whole scale was 0.87. The internal consistency reliabilities of subscales were ranged between 0.80 and 0.86. In order to test divergent validity of the scale, extraversion subscale of the Basic Personality Traits Inventory ($r=-0.24$, $p<0.05$), and to test convergent validity of the scale, Toronto Alexithymia Scale ($r=0.52$, $p<0.01$) were used. **Discussion:** The results of the study indicate that Turkish adaptation of the Type C Personality Scale has satisfactory reliability and validity values.